

Meditsiinidoktor ja professor Hubert-Viktor Kahn 90

Professor Hubert-Viktor Kahn on sündinud 6. detsembril 1930 Tallinnas riigiametnik August-Johannes Kahni ning Tallinna Konservatooriumi haridusega laulja ja laulupedagoogi Eugenie Kahni pojana. Ta lõpetas 1949. aastal Tallinna Nõmme Gümnaasiumi ning jätkas õpinguid Tallinna Polütehnilise Instituudi keemia-mäeteaduskonnas. Aastatel 1948–1950 õppis ta Tallinna Muusikakoolis orkestri dirigeerimise erialal. 1950. aastal astus ta Tartu Ülikooli arstiteaduskonda, mille lõpetas 1956. aastal kiitusega. Aastatel 1955–1956 töötas dr Kahn Tartu linna laste luu-liigese-tuberkuloosi sanatooriumi arsti kohusetäitjana ja 1956–1958 arstordinaatorina Tallinna Tõnismäe Haigla sisehaiguste osakonnas.

Kõrgeima akadeemilise hariduse omandamine algas 1958. aastal, kui ta astus Eesti Teaduste Akadeemia tööhügieeni ja kutsehaiguste eriala aspirantuuri. Väitekirja „Pliimürgistuste varajane diagnostika ja ravi CaNa₂ EDTA-ga“ eduka kaitsmise tulemusena omandas ta 1964. aastal meditsiiniteaduste kandidaadi kraadi. Tema elutööks sai põlevkivikeemia produktide üldtoksilise toime uurimine inimorganismile, selle põhjal kaitses ta 1976. aastal doktoriväitekirja. Ajavahemikul 1961–2002 töötas ta Eksperimentaalse ja Kliinilise Meditsiini Instituudis eri ametikohtadel, sealhulgas teadusdirektori, kliinilise toksikoloogia osakonna ja töömeditsiini osakonna juhatajana ning tööttervishoiu keskuse juhatajana.

1980. aastal valiti dr Hubert Kahn Tartu Ülikooli korraliseks tööttervishoiu professoriks ja 1996. aastal emeriitprofessoriks. Alates aastast 1974 esindas professor Kahn Eestit

Rahvusvahelises Tööttervishoiu Komisjonis (*International Commission on Occupational Health, ICOH*). Ta on olnud selle organisatsiooni juhatuse liige aastatel 1990–2003 ning ICOH auliige 2006. aastast.

Professor Hubert Kahn on Eesti Tööttervishoiu Arstide Seltsi (1996) ja Vabariikliku Toksikoloogia Teadusliku Seltsi (1982) asutaja. Viimane reorganiseeriti 1997. aastal Eesti Toksikoloogia Seltsiks.

Professor Kahn on läbi viinud hulgaliselt koostööuuringuid Soome Tööttervishoiu Instituudiga (1977–1992), töötanud aastaid tööttervishoiu eksperdina Sotsiaalministeeriumis ning korraldanud tööttervishoiukeskuses tööttervishoiuõdede ja -arstide spetsialiseerumiskursusi (2001–2003). 1993. aastal algatas ta Eesti Vabariigi tööttervishoiu ja tööohutuse seaduse eelnõu koostamise, Riigikogu võttis seaduse vastu 1999. aastal. Samuti osales ta mitme

tööttervishoiu käsitleva õigusakti ettevalmistamisel. Ta on olnud ka Kutsekoja tööhügieeniku kutsestandardi väljatöötamise komisjoni liige 2009–2011.

Edukaks kujunesid paljud tema teadusuuringud, mille põhjal on avaldatud mitmeid teaduspublikatsioone: „Tallinna bussijuhtide töötingimused ja töövoime“, „Töötõingimused üldhariduskoolide arvutiklassides ja õpilaste terviseuuring“ ning „Füüsilisest ülekoormusest põhjustatud ülajäsemete, kaela- ja õlavöötme kutsehaiguste diagnoosimine ja preventatsioon“ (2002). Aastal 2009 ilmus tema sulest biograafiline raamat „Eesti tööttervishoiu arengulugu 1918–2008“ ning neli aastat hiljem mälestusteraamat abikaasast ja raadioajakirjanikust Kiira Kahnist (1932–2012). Perioodil 1993–2013 oli professor Kahn ajakirja Eesti Tööttervishoid peatoimetaja. Tänavu ilmus prof H. Kahni kogutud mälestuste raamat koostöös tööttervishoiu valdkonna kolleegidega „Eesti tööttervishoiu arengulugu 2009–2018“. Kindlasti teatakse väljaspool meditsiini valdkonda juubilarid ka kui raamatute „Avameelselt abielust“ ja „Õpi ennast tundma. Raamat noortele“ autorit.

Kokku on professor Hubert Kahn kirjutanud, koostanud ja toimetanud 45 raamatut, avaldanud üle 200 teadusliku ja arendustegevusliku sisuga artikli ning kirjutanud ligi 400 publitsistlikku ja aineteaduslikku kirjutist.

Professor Hubert Kahni tegevus on leidnud tunnustust: ta on saanud ministeeriumidelt jt institutsioonidelt hulga tänukirju. Esile tõstmist väärib Eesti Vabariigi presidendi Lennart Meri tänukiri raamatu „Tööttervishoid Euroopa Liidu

riikides“ koostamise eest (1998), Eesti Vabariigi Punase Risti III klassi orden (2000) ja Soome Töötervishoiu Instituudi medal tunnustuseks töötervishoiu, tööhutuse ja tööelu arendamise eest (2000). Jätkuvat tunnustust väärivad professor Hubert Kahn innukas tegevus praktilise töötervishoiu valdkonnas. Viimastel kümnenditel on professor Hubert Kahn töötanud töötervishoiuarstina ja töötervishoiuteenistuse OÜ Preventme juhatajana ning aktiivselt osalenud töötervishoiuarst-residentide vastuvõtu- ja lõpueksami komisjoni töös.

Oma lähemate kolleegide ja Eesti töötervishoiuarstide jaoks on juubilar alati olnud tõeline mentor, kelle pikaajaline tegevus meie eriala

arendamises on olnud hindamatu. Sama olulisena hindame ka juubilar oskust näidata alati üles tõelist vana kooli härrasmehelikkust ja hoolivust, mis sageli ka heatahtliku huumoriga vürtsitatult mõistvat inimlikkust endas kannab.

Tsitaat juubilarist sulest 2018. aastal ilmunud raamatust „Teadus ja usk“: „Inimkonna jätkusuutlikkuse seisukohast on oluline rahvusvaheline koostöö haritud, kultuurse ja kõiki inimesi väärtustava ühiskonna rajamiseks. Suuremat üksmeelt ja koostööd vajab ka meie enda riik ja rahvas.“ Autori arvates võiks Eesti luua ühiskonna uue mudeli, kus juhtmõtteks on innovatsioon kõigis majandusharudes, kus prioriteediks on teadus ja teadmispõhine

ettevõtlus, kus puudub vaesus, kus peetakse lugu perekonnast. Sellise mudeli puhul austatakse traditsioonilist ristiust ja selle ideaale – armastust, hoolivust, väarikust ja kohusetunnet – ning ühiskond toimib üksmeelselt rõhuasetusega isamaalisusele, eest keele ja kultuuri säilimisele ja arendamisele.

Tänavu tähistab meditsiini-doktor professor Hubert Kahn oma 90. sünnipäeva ja töötervishoiualase tegevuse 60. aastapäeva.

Tugevat tervist, jätkuvalt kerget sulge ning ka ilusaid kultuuri- ja muusikaelamusi edaspidigi soovivad juubilarile Eesti Töötervishoiuarstide Seltsi juhatus ja liikmed